

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12:50
četrtno . . . K 6:10
mesečno . . . K 2:10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserte) se plačuje od četrstopenjske pete vrste po 12 h. za večkratno natis primeren popust.
Posamezna štev. stane 10 h.

Štev. 91.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 23. aprila 1910.

Čekovni račun 48.517.

Leto II.

Justične razmere na Spod. Štajerskem.

Referat na občnem zboru Zveze sloven. odvetnikov dne 13. marca v Ljubljani.

Slika o justičnih razmerah na Spodnjem Štajerskem je naravnost žalostna. Še daleč smo od izvršitve jezikovne ravnopravnosti. Ako se pomisli, da je uprav pretežna večina Spodnje Štajerske slovenske narodnosti, da Nemci na deželi skoro čisto nič ne štejejo in da pridejo v poštev le v mestih in trgih, med njimi posebno v Mariboru, Ptuj in Celju, nekoliko še v nekaterih drugih mestih in trgih, se mora človek naravnost čuditi, kako je to sploh mogoče. Nemci dobro vedo, da je glavna njih podpora nemško misleče uradništvo, da bi brez teh ginevala njih moč in prednost pred nami, da bi morali postati celo skromni in pohlevni, dočim so sedaj gospodarji nad nami. Vlada je slepa in gluha za vse naše želje in pritožbe. Nemški uradniki imajo sedaj zares zlate čase. Že pravne praktikante in avskultante priporoča na višjem mestu javni nastop pri nemških veselnicah in v društvih; jako hvalevredno delo stori v očeh svojih višjih, kdor je odbornik ali predsednik kake podružnice »Südmarke« ali »Nemškega Schulvereina«. Nasprotno pa bi se slovenskemu uradniku gotovo zamerilo, ako bi hotel aktivno sodelovati pri kaki politični stranki, biti odbornik ali predsednik političnega društva ali podružnice slovenske šolske družbe sv. Cirila in Metoda. Slovenskega avskultanta je disciplinarni svet c. kr. višjega deželnega sodišča odpustil iz službe, ker je v popolnoma slovenskem okraju ne javno, marveč v privatnem pismu nasvetoval slovenskemu županu, naj skrbi, da bodo vsi napisi v njegovi občini samoslovenski. Nemškomisleči sodnik na Štajerskem, ki je v kraju, v katerem opravlja svojo službo in kjer bi moral biti naravnost vzor narodne nepristranosti, mirne Slovence žalil in poklical hlapca, da naj ta slovenske goste odstrani, še vedno služi tam, kjer je to storil. Najbrž je dobil od disciplinarnega sveta samo rahel ukor, ki mu da gotovo še več poguma, da pri drugi priliki spet tako postopa.

Nemški uradnik dobro ve, da se mu ni treba nikogar in ničesar bati, posebno ne kake jezikovne pritožbe; nasprotno čim več pritožeb v tem obziru prihaja na višja mesta, tem bolje za dotične gospode, ker se takoj vidi na višjem mestu, da so to pravi nemški močje, ki bi bili sposobni v dotičnem okraju slovensko uradovanje kolikor mogoče omejiti. Imenovanja deželnosodnih svetnikov, okrajnih sodnikov, sodnikov kažejo, da ni milosti za slovenske uradnike v celjskem in mariborskem okrožju. Kadar je treba imenovati sodnika (adjunkta) in bi bil morebiti Slovenec na vrsti, se večkrat imenovanje toliko časa zavleče, da med tem časom napravi nemški avskultant svojo skušnjo; potem še le pride imenovanje in je imenovan nemški avskultant, ki je pozneje napravil svojo skušnjo, za Štajersko, Slovenec pa, ki je

napravil poprej svojo skušnjo, mora zapustiti svojo ožjo domovino in biti prestavljen na Kranjsko. Ravno tako mora biti zadovoljen slovenski sodnik, ki je na vrsti, da postane okrajni sodnik, če doseže to mesto na Kranjskem, dočim si nemški njegovi kolege mesta naravnost izbirajo. To delo se vrši sistematično.

Izmed deželnosodnih svetnikov v Celju postali so štirje Nemci višjesodni svetniki; vsi štirje so preskočili Slovenca Gregorina, ki ima že več let samo naslov višjesodnega svetnika.

V Mariboru sta dva mlajša svetnika Nemca preskočila Slovenca Canjkarja. Imenovani so bili v teku enega leta med drugim sledeči Nemci: deželnosodni svetnik za Celje Wenedikter, okrajna sodnika v Celju dr. Watzulik in dr. Stepischnegg, okrajni sodniki in predstojniki okrajnih sodišč v Ljutomeru dr. Fehleisen, v Šoštanju dr. Röstock, v Kozjem Doxat, v Gornji Radgoni dr. pl. Đucar, sodnik dr. Dijak v Šmarju, rojen štajerski Slovenec pa je bil imenovan za Trebnje, čeprav je že zaradi svoje bolehnosti izrecno želel, da bi ostal na Štajerskem — sodniki v Konjicah Dev, v Ljutomeru dr. Bicek, v Laškem trgu dr. Kratter, v Brežicah dr. Kristl, v Slovenski Bistrici dr. Mathiaschitsch. V Maribor sta bila prestavljena sodnika dr. Premischak iz Laškega trga in dr. Oswatitsch iz Brežic. Sploh zasedajo vsa boljša mesta Nemci. Navadno se službe nič več ne razpisujejo, posebno kadar se je bati boljših slovenskih prošnikov.

Pri okrajnih sodiščih v Šoštanju in Konjicah sta bila poprej okrajna sodnika Slovenca; na njuno mesto prišla sta dva Nemca, in ko je bil iz Šoštanja okr. sodnik dr. Stepischnegg prestavljen pred enim letom v Celje, moral je spet postati njegov naslednik mož nemškega mišljenja, tako da ti dve mesti ostaneta sedaj nemška posest. Seveda vlade prav nič ne moti to, da so vendar dotični uradniki nastavljeni za čeli okraj, ne samo za dotični trg in da tedaj ne more biti odločilno le mišljenje morebiti občinskega zastopa onega mesta ali trga, kjer se nahaja sodišče. K okrajnemu sodišču v Ptuj sploh slovenskemu uradniku ni več mogoče priti; še pred 25 leti so bili v Ptuj uradniki večinoma Slovenci. Sedaj je samo eden, ki je pa tudi bil le slučajno pred dvema letoma tje imenovan, ker je bil izvrstno kvalificiran in je bilo treba imenovati istočasno dva sodnika, tako da sta bila imenovana eden Slovenec in eden Nemec. Nobeden Slovenec ne more več priti k sodiščem v Marnbergu, Ljutomeru, Gornji Radgoni, Slovenski Bistrici, Rogatcu, Konjicah, Šoštanju, Laškem trgu in Slovenjemgradu. Samo ob sebi se razume, da so uradniki državnega pravdnštva v Celju in v Mariboru sami Nemci pristnega nemškega mišljenja.

Kaj je vse Nemcem dovoljeno proti nam Slovincem, kako umejo nemški časopisi javno pozivati nemško prebivalstvo, da prepreči slovenske veselice v Mariboru, ali v Celju ali v Ptuj, dočim se slovenski časopis že konfiskuje, ako le piše, da naj sloven-

sko ljudstvo kupuje pri slovenskih obrtnikih in trgovinah, se konfiskujejo tozadevni slovenski oklici, na primer razni ceniki z napisom, da naj Slovenec kupuje pri Slovencu. Resnica se ne da prikrivati, da veljamo dosežaj kot ljudstvo nižje vrste, in da se z nami tudi tako ravna. Kar se tiče uradovanja samega niso razmere jednake v celjskem in mariborskem okrožju. Porotne obravnave v Celju in Mariboru se vršijo v nemškem jeziku, vse tožbe so sestavljene v nemškem jeziku, naj že obtoženec nemško razume ali ne, državni pravdnik in predsednik govorita izključno v nemškem jeziku. Pri glavnih obravnavah v Celju govori državni pravdnik vsaj navadno slovensko, ako je obtožnica sestavljena v slovenskem jeziku. Obtožnice so pa sestavljene le tedaj v slovenskem jeziku, kadar se je obdolženec zagovarjal v slovenskem jeziku, in je dotični kazenski sodnik tudi sestavil slovenski zapisnik. V Mariboru govori drž. pravdnik vedno le nemško, tudi kadar je obtožba slovenska. Preiskovalni sodniki pri okrajnih sodiščih, ki so nemškega mišljenja, trudijo se kolikor mogoče malo pisati v slovenskem jeziku. Nekaterih nemških uradnikov prvo vprašanje, ki ga stavijo obdolžencu, je: »Znate tudi nemško?« — Ako stranka odgovori, da ne, jo vendar uradnik znova vpraša: »Razumete pa vendar nekoliko?« Stranka si mora misliti, da se tudi pri sodišču bolje godi Nemcu, kakor Slovincu in na zadnje res privoli, da razume nemško. Sodniku se zjasni obraz in seveda začne pisati v nemškem jeziku. Ako stranka, ki nekoliko nemško razume, izrecno želi, da bi se slovensko zapisalo, ker je slovenščine zmožnejša, ji uradnik prej omenjene vrste odgovori, da lahko govori, kakor hoče, pa zapisnik bo pisal v nemškem jeziku, ker stranka nemško razume. Včasih uradnik strogo pripomni: »Kaj bode-te tajili, jaz vem, da nemško razumete.«

Človek si lahko misli, kako mučno so debate in kako mora biti razpoloženje strank, ki nastopijo kot obdolženci pred sodnikom, ako se že iz začetka preiskovalnemu sodniku zamerijo. Navodilo, da se morajo delati slovenski zapisniki, kadar so stranke samo slovenščine zmožne, razlagajo nemški uradniki tako, da Slovenci, ki tudi nemško razumejo, nimajo niti pravice zahtevati slovenskih zapisnikov. Malo jim je pri tem mar, kar velewa zakon o jezikovni ravnopravnosti in posebno člen 19. Ako je zapisnik o zaslišanju obdolženca spisan v nemškem jeziku, je gotovo tudi obtožnica nemška.

Samo ob sebi e razume, da kadar e več obdolžencev, ne odločuje morebiti število obdolžencev ene ali druge narodnosti, tudi ne pride v poštev, da morebiti eden nemški soobtoženec slovensko razume, slovenski soobtoženec nemško pa ne; obtožnica je nemška, če je tudi samo eden obdolženec se zagovarjal v nemškem jeziku, oziroma, ako je le eden zapisnik o zaslišanju obdolžencev pisan v nemškem jeziku. Pri kazenskih vzklicnih obravnavah v Mariboru je vse nemško; poročevalec prednaša vse v nemškem jeziku in ravno tako tudi govori državni

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

12

Češki spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

»Kaj? Ta z galošami?« je vzkliknil mojster Kondelik. »Kje pa je?«

Gospa je karajoče pogledala moža, kakor bi hotela reči: Ampak stari, imej vendar pamet! In zopet se je ozrla na Vejvaro.

Tu se je naglo obrnil mladi mož, kakor da bi čutil, da počivajo na njem oči, in je pogledal naravnost na skupino pod hrastom. Takoj je spoznal vse tri osebe, na katere je imel tako raznovrstne spomine, in zardel je kakor prej Pepica. Zdelo se je, da trenutek premišljuje, kaj je treba storiti, toda hitro je potegnul čepico, poklonil se je globoko in njegove ustnice so se gibale. Gotovo je letel sem k drevesu kak uljuden pozdrav.

»No, tak odkrij se tudi ti, stari«, je vspodbudila gospa Kondelikova, »ko nas tu vse vidi.«

»Saj ga niti ne poznam«, je odgovoril mojster Kondelik, snel slobuk z glave in je mahal z njim Vejvaru.

»Ampak veš, kdo je to«, je odgovorila gospa, »saj ti je gospod Hupner vse povedal.«

»Samo to vem, da rad pleše v galošah«, je rekel mojster. »Ampak danes jih nima.«

»Bodi že enkrat tiho, stari«, se je jezila gospa. »To se more pripetiti vsakemu.«

In kakor da bi hotela popraviti jezikavost moža, ki ni mogla priti na uho Vejvaru, je zopet pokimala z glavo in to kar najuljudneje.

Ali je bil Vejvara spodbujen s tem uljudnim migljajem? Ali je že sklenil prej, da se približa, ko je vedel, da mora nekaj pojasniti, ali se opravičiti? S kratka, mladi mož je rekel nekaj sosedom na tleh — in je krenil k mizi, pri kateri so sedeli Kondelikovi.

Za Vejvaro je bilo to pogumno podjetje. In nikdar bi ne bil tega storil, ako bi stal tu samo kot Frančišek Vejvara, v kaki križasti obleki. Ne — v tem slučaju bi se splazil v goščavo — njegova hrabrost bi bila dobila eden poraz več. Ampak zavest, da tiči v sokolski obleki, je dajala njegovi boječi naravi pogum. Spomnil se je sedaj sokolskega gesla: v srcu hrabrost, v roki moč! — in jo je mahnil.

Ko se je približeval, je še le videla gospa Kondelikova popolnoma jasno, kako ugleden mladenič je to. Sokolsko čepico je imel pomaknjeno k desnemu ušesu, da ni popolnoma pokrivala njegove temnorumenkaste, kodraste lase. Vejvarovo lice je bilo obrobjeno z mlado, mehko brado, ki je bila nekoliko temnejša od las, pod ravnim nosom sta se sukala dva valčka brk, katerih se še ni dotaknila britev. Obličje Vejvarovo je bilo zagorelo od vročega solnca; modre oči so gledale izpod trepalnic odkritosrčno, zaupljivo. Danes je ugajal Vejvara gospej Kondelikovi še bolj, kakor tedaj pri »Nageljih«.

Pepica je bila s svojo sodbo veliko prej gotova kakor mati. Njej je ugajal Vejvara že pri »Nageljih«

— in danes tudi — brez vsega dolgega premišljevanja. In sedaj, ko se je Vejvara bližal, ji je poskočilo srce od veselja. Samo nekaj ji je kalilo veselje pri tem ponovnem srečanju: misel, da je pri tem oče. Oče je sicer zelo dober, ampak včasih je take volje in govori, kar mu slina na jezik prinese. Samo, da bi se ne dotaknil Vejvare, da bi ga ne razžalil! . . .

Vejvara je že tu. Poklonil se je damam, rekel je svoje »Poljubljam roko!« in »Klanjam se!« in ko se je poklonil mojstru Kondeliku, se mu je tudi predstavljal:

»Frančišek Vejvara, blagorodje, konceptni praktikant pri magistratu kraljevega glavnega mesta Prage. . .«

»Nazdar, sokol«, je govoril glasno mojster, »jaz sem Kondelik — slikar Kondelik — in vas že poznam, gospod Vejvara; videl sem vas plesati tamle z našo Pepico — pri Nageljih — besedo — prav lepo ste plesali — meni ni šla beseda nikoli v glavo. . .«

Vejvara je zopet zardel, prav do ušes, bilo mu je, kakor da se mu zibljejo tla pod nogami. Zdelo se mu je, da v besedah Kondelikovih tiči vragova ironija. Počasi mu je zginil pogum. Ampak »Sokol!« Sokol!« je klicalo v njem. »Drži se!«

»Žalibog«, je začel govoriti z zlaganim glasom, to je bil moj poslednji ples z gospodično — takrat se mi je pripetila nesreča — imel sem nove, lahke, lakirane čevlje — (gospa Kondelikova se je zmago-slavno ozrla na moža: Ali vidiš, da je imel dobre čevlje!) — niti čutil nisem, da sem vstopil z galošami v dvorano — in ko sem to spoznal — no, skratka, prosim milostljivo gospo in gospodično odpustanja,

pravdnik le nemško. V Celju prednaša poročevalce v slučajih, kadar je bila razsodba prve instance slovenska, v slovenskem jeziku.

Pri večini okrajnih sodišč mariborskega okrožja se rabijo samonemške tiskovine ter zapišejo edino le izpovedbe onih slovenskih prič in obdolžencev, ki čisto nič nemško ne razumejo, v slovenskem jeziku; razsodba sama je nemška, razven če je slovenski odvetnik navzoč. Izmed okrajnih sodišč celjskega okrožja rabi trdovratno v takih slučajih nemške tiskovine okrajno sodišče v Konjicah, katero se na pobeden način neče pokoriti, dasiravno je predsedništvo okrožnega sodišča v Celju pred nekaterimi leti izreklo, da je tako postopanje naravnost nedopustno, ker se morajo za slovenske izpovedbe rabiti tudi slovenske tiskovine. Sicer pa v novjšem času raste marsikateremu uradniku pogum ter se zelo množe slučaj, da rabijo kazenski sodniki za slovenske izpovedbe nemške zapisnike (n. pr. v Celju pri okraj. sodišču, v Šoštanju in drugih).

Mnogokrat, tudi v Celju, pri okrajnem sodišču v Šoštanju in nekaterih drugih se delajo slovenski zapisniki in slovenske razsodbe zaradi prestopkov na nemških tiskovinah, kadar obdolženec nima slovenskega zagovornika. Uradniki, ki tako postopajo, dobro vedo, kaj da je prav in kako se mora delati, ker postopajo pravilno, kadar imajo slovenske odvetnike pred seboj; vedo pa tudi, da ne delajo prav, kadar drugače postopajo, ko imajo stranke same, brez zagovornika pred seboj. Kazenske ovadbe, razne prošnje za odlog kazni, za dovoljenje, da se sme kazni pri drugem sodišču odslužiti, razne pritožbe zaradi odmere stroškov itd., vse to se zapisuje pri okrajnih sodiščih mariborskega okrožja, kjer so uradniki nemškega mišljenja, v nemškem jeziku, pa tudi pri nekaterih okrajnih sodiščih celjskega okrožja, v Konjicah, Šoštanju in drugih. Edino načelo, ki vlada pri nemških uradnikih je to, da se naj kolikor mogoče uraduje v nemškem jeziku.

V civilnem postopanju se pač večinoma zapisujejo predlogi in govori strank, vsaj kadar so slovenski odvetniki navzoči, v dotičnem jeziku, katerega se odvetnik poslužuje. Kadar pa odvetnika ni, je stvar drugačna. Nemški uradniki mariborskega okrožja in nekaterih okrajnih sodišč celjskega okrožja (Konjice, Šoštanj, Slovenjgradec) zapisujejo protokolične tožbe v nemškem jeziku, na kar se vrši tudi vsa obravnava v nemškem jeziku. Pri obravnavah, ki se vrše v prvi instanci pri okrožnem sodišču, se postopa pravilno. Samo pravega načela tudi tukaj ni. Eden predsednik civilnih obravnav pri okrožnem sodišču v Celju zapisuje to, kar slovenski odvetnik ali slovenska stranka govori, v slovenskem jeziku, kar se govori v nemškem jeziku, v nemščini. Drugi predsednik rabi samo eden in isti jezik, ki se ravna po tožbi, tako da se piše bodisi vse slovensko ali vse nemško, naj potem govorite stranki, ali zastopnika v enem ali drugem jeziku. Pri civilnih obravnavah, ki se vrše na drugi instanci, je odločilen jezik prve razsodbe. Kar se tiče neprepirnega postopanja, tam je za nemške uradnike pravi eldorado; tam pridejo malo v dotiko z odvetniki, tam tudi ni pravega nadzorstva nad njimi. Razun zapuščinskih razprav, katere predlaga slovenski notar, se vendarle malokatera slovenska beseda zapiše. Vse, kar podpišejo varhi, kuratorji, vse inventure, zapuščinske razprave, ki se vrše pri sodišču, prisojilne listine, vse prošnje, ki se tičejo zemljiške knjige, vse to je po svoji pretežni večini pisano v nemškem jeziku, v kolikor se tiče uradovanja nemških uradnikov. Kar se tiče zemljiške knjige, so imena davčnih občin pisana v strašno spakedrani nemščini, kakor Dou mesto Dol, Goričtitzza namesto Goričica, Riek namesto Reka, Wesowie namesto Vezovje, Wesowitzza namesto Bezovica; slovenskih imen ni. Nekatera sodišča, kakor pred nekaterimi leti okrajno sodišče v Šmarju, ko ga je še vodil okrajni sodnik, ki je sedaj v Laškem trgu, dalje okrajno sodišče v Ptuj, odbili sta prošnjo za vpis v zemljiško knjigo, ker se v dotični listini navedeno slovensko ime davčne občine ni ujemalo z imenom davčne občine po zemljiški knjigi. Na ta način so bile stranke primorane, da v sloven. listinah zapisujejo tudi nemška imena. Sicer je vsaj okrajno sodišče v Celju dotičnemu rekurzu ugodilo. Vendar pa kaže tudi slučaj, kako mislijo in čutijo naši uradniki.

ker sem odšel, ne da bi se poslovil, — ampak — zelo sem se šramoval. Danes se seveda temu smejem — ampak takrat se mi je zdelo, da se mi smeje celi svet — in nisem hotel, da bi samo senca tega, kar je pripadalo meni, padla na gospodično, kateri sem bil že oddan za ples ...»

Aaah — gospa Kondelikova je v duhu gladila Vejvaro po glavi! Izvrstno je to povedal! Niti slutila ni, da opraviči na tako spoštljiv način svoj beg.

Seveda je ona povzela besedo, še predno je mogel izpregovoriti Kondelik:

»Ampak, gospod Vejvara, kdo bi pa vzel to za hudo! Pepici je bilo prav žal, da si niste za tako malenkost privoščili nadaljne zabave. Ko bi bili samo besedo rekli ...»

Vejvara se je med tem oddahnil po dolgem govoru. Bilo je zunaj — in res mu je odleglo. Odgovoril je še:

»Da, milostljiva gospa, sedaj vem, ampak takrat ... in ravno p r e d v a m i nisem hotel za nič na svetu —«

Vejvara je umolknil. Skoro ustrašil se je, da je rekel malo preveč. Saj si morejo misliti: Kaj pa te mi brigamo! In ti n a s! Prišel si — odšel si, česa je še treba! Bili so tam tudi drugi!

Dalje sledi.

Orožniška poročila, lokalni ogledi, mnenja izvedencev — izjeme morebiti, ako odda svoje mnenje tu in tam samo eden izvedenec, ki je slučajno Slovenec, so bele vrane — se delajo povsod samo v nemškem jeziku. Tudi tam, kjer so slovenski uradniki, se navadno pišejo v izvršilnih zadevah nemški zapisniki o rubežnih ali cenitvah; vse to mora biti pisano v nemškem jeziku. Potrdila vložišča na slovenskih vlogah so povsod samo nemška. Kar je mogoče, se smatra kot notranji uradni jezik — za notranji jezik pa velja načelo: »noli me tangere«. Potem takem vidimo, da vlada pri nas velik kaos, da ni nobenega reda in da dela lahko vsak, kakor hoče. Nobenemu nemškemu uradniku se ne bode skrivil las, ako še tako prezira naše jezikovne pravice. Kakšna je slovenščina raznih kurzovcev, ki sedaj preplavljajo Spodnje Štajersko, je itak znano in slovenski časopisi so že večkrat priobčili razne dokaze njihovih zmožnosti. Človeka mnogokrat krč lomi, kadar bere njihove slovenske razsodbe. Posebno eden kazenski sodnik v Celju, ki sodi o prestopkih, razume tako malo ljudstvo in ljudstvo njega, da je mučno prisostvovati njegovim obravnavam. Pa ravno ta sodnik hoče sedaj uvesti drugo jezikovno prakso, posebno, kar se tiče slovenskih tiskovin za slovenske zapisnike. Navadno kažejo ravno uradniki, ki so malo zmožni našega jezika, namesto da bi bili skromni in mirni, najbolj svojo nenaklonjenost našemu jeziku. Kar se tiče uradovanja nadsodišča v Gradcu, so naše razmere ravno take, kakor na Kranjskem. Nadsodišče nam noče pošiljati slovenskih razsodb in noče niti pri slovenskih obravnavah slovensko obravnavati. Kar se tiče najvišjega sodišča na Dunaju, so razmere iste, kakor v vseh slovenskih deželah; najvišje sodišče še vedno noče izreči slovenske razsodbe, če je bila tudi vsa pravda slovenska. Take razmere so prava sramota za XX. stoletje in za kulturno državo. Ako bomo vse posamezniki storili vedno in povsod svojo dolžnost, ako ne bode nobena nezakonitost v jezikovnem obziru ostala neprikrita in ako bodo tudi naši poslanci nas podpirali v našem težavnem boju, se morajo te razmere temeljito predrugačiti.

Pogreb Vinka Ježovnika.

Dan žalosti.

V črno zagrneni od mrtvaških sveč razsvetljeni in z mrtvaškim duhom pomešan z vonjem rož napolnjeni sobi, v kateri je včasih svoje čilosti in svojega zdravja mislil in delal, je ležal od 20. t. m. do včeraj na parah Vinko Ježovnik. In neštete vrste ljudstva so prihajale in odhajale, s težko žalostjo in boljo v srcih in na licih, da pokrope dragega rajnika in mu pomolijo molitvico v večni spomin. Nebroj vencev je viselo po sobi krog mrliča in po hodniku; v oči sta padala krasna venca s slovenskimi trobojnimi trakovi, katera sta bila poklonjena od „izvrševalnega odbora narodne stranke“ in od „Saveza južnih Slovanov“. Vedno nove množice ljudstva so vrele od vseh strani. Kmetje iz njegovega volilnega okraja, osobito iz Št. Janža, Škal, Št. Ilja, Družmirja in drugod, so prihajali v celih tramajih. Bilo jim je čitati z obrazov globoko tugo nad težko izgubo, ki jih je zadela. S popoldanskimi vlaki so prišle nove množice iz marnberškega, slovenjegraškega in gornjegrajskega okraja: kmetje in inteligenca, zastopniki političnih in drugih oblasti, sokolska društva iz Žalca (z zastavo), Mozirja (z zastavo) in Šoštanja, požarni brambi iz Družmirja in Velenja, zastopniki občin in okrajnih zastopov. Polnoštevilno je bil zastopan občinski zastop velenjski z g. županom Skazo na čelu; 4 odborniki so nesli krsto, ostali so šli ob krsti s svečami v rokah.

Sprevod.

Bil je veličasten prizor, ko se je po opravljenih molitvah duhovščine pred hišo in ko je pevski zbor, broječ do 50 pevcev, odpel žalostinko, začel pomikati sprevod na pokopališče v Šmartnem. Dasi je že pri odhodu iz trga začelo dežiti in je sčasoma lilo vedno bolj, se ljudje vendar niso ustrašili in vsa množica — po splošni sodbi 1500—2000 ljudi — je spremila dragega pokojnika na zadnji poti: spredaj šolska mladina, potem požarni brambi, za njimi „Sokoli“ z razvitimi zastavami, in nato nepregledne vrste ljudstva iz celega volilnega okraja, pa tudi iz Celja, Žalca, Št. Petra, Hrastnika itd. Izmed Ježovnikovih poslanskih tovarišev sta prihitela poslanca Roblek in Mandič.

Ob grobu.

Ljudstvo je napolnilo pokopališče. Po opravljenih cerkvenih ceremonijah (bili so štirje duhovniki z dekanom na čelu) so pevci zopet odpeli žalostinko, na kar je spregovoril v imenu poslanskih tovarišev pokojnega Ježovnika poslanec Mandič, sam ginjen in pretresen do solz, v slovo svojemu tovarišu. V vznesenih besedah ga je slaval kot moža-poštenjaka, plemenitega rodoljuba, vzorno delavnega poslanca, zvestega moža svoji zdaj tako glo-

boko razžaloščen ženi, skrbnega, ljubečega očeta svojih otrok, udanega in zvestega prijatelja. Slavil ga je kot zastopnika slovenskega naroda, ki je kakor malokateri odločno in neupogljivo tirjal pravice za svoj teptani narod, in skrbel za svoj ljubljani kmečki stan.

Za njim je v imenu narodne stranke spregovoril njen predsednik in deželni poslanec dr. Kukovec, ki je pokojnika istotako slaval kot moža, ki je užival neomejeno zaupanje ljudstva in ki tega zaupanja v svojem delovanju kot poslanec ni varal. Njegovi volilci so izgubili v Ježovniku neizprosnega zagovornika njihovih zahtev, ki bi bil še marsikateri uspeh priboril, da mu ni smrt prekrizala njegovih velikih načrtov.

Spregovoril je še v imenu Savinjskega Sokola g. Ivan Lipold iz Mozirja, ki je v lepih besedah častil pokojnika kot vnetega podpornika vseh narodnih društev blizu in daleč, kot jeklenega branitelja narodovih pravic, kot Slovenca-poštenjaka, ki ni imel sovražnika.

Vse govore je množica tiho poslušala in čul si tuintam pritajeno ihtenje, videl si solze v očeh priprostih kmetov.

* * *

In tako smo Te torej morali izročiti materi zemlji, vrli mož! Ni Ti bilo dano, da izvedeš vse lepe načrte, ki si si jih zasnoval kot zastopnik svojega ljudstva, sebi v čast in ponos, narodu v korist. Priden kakor mravlja si mislil in delal neutrudno, dokler te ni kruta morilka za vedno priklenila na postelj in te končno iztrgala rodbini in narodu. Tebe ni več, a Tvoj spomin, spomin na Tvoja plemenita dela bo živel večno med Tvojim ljudstvom, ki si ga tako iskreno — vdano ljubil.

Slava Tebi, Vinko Ježovnik, slava Tvojemu spominu!

Politična kronika.

Iz parlamenta.

Drugo čitanje posojilne predloge končano. — Preprečeno tretje čitanje; uspešen nastop Slovenske jednote. — Jugoslovani proti italjanski pravni fakulteti. — Pogajanja glede „male“ rekonstrukcije razbita. — Nemški glasovi glede ministra rojaka. — Pogajanja med Slovenskim klubom in Zvezo južnih Slovanov.

Včeraj se je nadaljevalo in končalo drugo čitanje posojilne predloge. Zbornica jo je odobrila, kakor je bilo tudi pričakovati. Izmed govornikov smo že včeraj omenili domobr. ministra Georgija. Italjan Gentili je pel pesem sprave med Italjani in Nemci in pripovedoval vladi, da je dosegla v drž. zbornici že celi dve leti večine samo s pomočjo italj. glasov. Urgiral je rešitev predloge glede italjanske pravne fakultete in zahteval, da se naj popolnoma opusti misel na vinski davek. Slov. kler. Žitnik je bil mnenja, da če se je že porabilo toliko denarja za Bosno, je gotovo pravično, da se dovoli avstrijskemu parlamentu tudi kontrola nad upravo Bosne in Hercegovine. Našteval je slučaje, iz katerih je razvidno, kako bosanska vlada na ljubo svojim protežirancem zapravlja deželno imetje. Slovenska jednota ni a priori opozicijska, pač pa ostane v opoziciji tako dolgo, dokler ne pridemo do svojih pravic. Dr. Kramář se je kar najodločneje uprl svojevoljnemu postopanju ministra Bilinjskega tako glede nedovoljene izdaje zakladnic kakor črtanja gotovih postavk v proračunu. Sedanje posojilo je namenjeno samo za pokritje deficita. Svaril je, da bi se prebivalstvo z novimi davki preveč obtežilo. Konečno je sprejela zbornica Steinwenderjeve predloge glede posojila z resolucijo, v kateri se izreka Bilinjskemu priznanje za dobro izvršeno zadnjo emisijo rente.

Nato je zaključil Pattai sejo in naznanil, da skliče tri minute kasneje drugo, da bi se hitro izvršilo še tretje čitanje predloge; Seitz je predlagal pred zaključkom prve seje, naj bi se vršila še le danes seja za 3. čitanje in protestiral proti predsednikovemu postopanju. Pridružil se mu je dr. Korošec. Vendar sta bila preglasovana. Ko se je pa otvorila druga seja, je prijavilo takoj 127 poslancev, Slovanov in socialstov, formalne predloge in 66 poslancev je zahtevalo o njih poimensko glasovanje. Večina, zlasti kršč. socialci in Poljaki so uvideli, da je najboljša za nje, ako se udajo, in tako se je moralo konečno glasovanje o posojilni predlogi zopet zavleči. Ta kratka, a vplivna demonstracija je zopet dokazala vladi, da s svojo večino vred ni gospodarica v parlamentu.

Dunajsko časopisje poroča, da bodo Jugoslovani takoj začeli v odseku obstrukcijo, ako bi se predložila predloga glede italjanske pravne fakultete. Vendar po naših mislih ne zadostuje negativni odpor, treba tudi pozitivnega dela za slov. pravno fakulteto in za reciprociteto skušenj na zagrebškem vsenčilišču.

Češki listi poročajo, da so pogajanja za takozvano „malo“ rekonstrukcijo kabineta razbita.

Češki Nemci so sila nestrpni zaradi tega, da še vedno ni ministra rojaka. Ali jim je delo vlade in ostalih nemških ministrov premalo? Nemški narodni svet je pozval nemškonacionalno zvezo, naj čim prej imenuje pripravnega kandidata za portfelj nemškega ministra rojaka.

Kakor smo poročali pred nekaj dnevi, se je ustanovil peteročlanski odbor, kateri se ima posvetovati o Šusteršičevih predlogih glede skupnega jugoslovanskega kluba. V četrtek je imel ta odbor pogovor o fuziji obeh klubov. Razprave so strogo tajne, vendar pa moramo reči, da do kakega rezultata ni došlo. Jasno je sedaj, da nameravajo slov. klerikalci stopiti v vladno večino in iščejo povoda, da bi Narodno zvezo razbili ali pa bi se jim posrečilo skovati skupen klub, iz katerega bi potem izrinili opozicijonance, zlasti neljube jim slovenske naprednjake. — Zdi se nam, da se bode reč izvršila na poslednji način, zlasti ker si žele dalmatinski Hrvati itak v vladno večino. Kako si mislijo klerikalci „slogo“, kažejo naravnost pobalinski napadi dr. Korošičevega glasila na dr. Ploja.

Drobne politične novice.

Vinorejski odsek drž. zbornice je sklenil resolucijo, da bi se naj odslej vinorejcem ne dajala več brezobrestna posojila temveč državne subvencije.

Dunajski obč. odbornik Hraba misli za svoje obdolžitve proti nekaterim kršč. soc. voditeljem pred sodnijo nastopiti obširen dokaz resnice. Ako pride do procesa, utegne ta trajati osem dni.

Hrvaški sabor bo najbrže danes odobril indemnitetu za proračun, potem pa se bode odgodil, dokler ne pride načrt volilne reforme iz Dunaja, kjer leži v svrhu predsankcije.

Ruska дума je dovolila 14 milijonov rubljev za rusko ljudsko šolstvo. Vlada upa, da bode do l. 1920 izvedena po celi Rusiji obveznost ljudskošolskega obiska.

Cesar Franc Jožef se po poročilih zagrebških listov odpove baje še tekom letošnjega leta prestolu. V dunajski in budimpeštanski kovnici denarja so baje že dobili ukaz, da kujejo nov denar za l. 1911 že s sliko prestolonaslednika Franca Ferdinanda.

Štajerske novice.

„Oficijelna“ pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora se bodo pričela v Gradcu dne 27. aprila s pogovorom med veleposelniki in nemškimi nacionalci. Ali ni pravcata komedija, gledati te odločne bojovnike v štajerskem deželnem zboru? „Neoficijelno“ so se že dogovorili, da se vrši meseca junija kratko zasedanje dež. zbora, v katerem bode odobren dež. proračun z vsemi krivicami in zapostavljanji Slovencev; in ne le to; zvišane bodo doklade na vse direktne davke in na pivo. Stvar je že zdavnaj dogovorjena in gotova. To vemo iz sigurnega, dobro poučenega vira. In sedaj je brezobzirni dr. Kukovec pokazal klerikalno-nemškonacionalne karte ter spravil gospodo v zadrego. Seveda je stopila takoj v akcijo glasovita „Dementierspritze“: slov. kler. in nemškonacionalni listi tajijo in dementirajo v potu svojega obraza. Še celo ptujski „Štajerc“ se trudi oprati naše klerikalce hudega suma, da so se že udali. Slovenski klerikalci tajijo zategadelj, ker bi radi še ohranili nekaj časa svoj prestiž kot bojoviti levi za narodne pravice v Gradcu, nemški nacionalci pa, ker bi radi prepričali svojo špisburgarijo, da so Slovenci šli v Gradec prosit za milost in odpustanje... Celo umaknjenja Wastianovega predloga ne sme nikdo smatrati za kako odkupnino; na odpravo različnih krivic v deželni upravi in proračunu pa itak slov. klerikaici ne mislijo... Tudi autonomijo so si shranili v vojni arzenal za boljše čase. Človek bi se pomilovalno smejal tej žalostni komediji na narodne stroške, ako bi ne bila tako — oprostite — proketo žalostna in poniževalna za nas Slovence. Pravim še enkrat: slovenski klerikalci se igrajo z ognjem. Spregledali morda ne bodo njihove brezvestne igre na hvalo

duhovniškemu tiranstvu vsi tisoči volilcev — a spregledali so je že vsi samostojni in politično pošteni ljudje na Spod. Štajerju ter imajo za klerikalne vodje samo še — zaničevanje.

Jutri predstava v Celju: „Na Osojah“ v prid Ciril-Metodovi družbi. Začetek točno ob pol 8.

v Prestavljen je finančni konceptni praktikant dr. Hauke od davčnega referata v Celju v Feldbach.

a Klub slovenskih kolesarjev v Celju ima danes ter vsako soboto naprej od 8. ure zvečer kegljalni večer v „Skalni kleti“.

v Bralno društvo na Bregu izreka tem potom slavni celjski Posojilnici za denarno podporo v znesku 25 kron iskreno zahvalo. Odbor.

v Iz Žalea nam poročajo, da se je drznil sinoči neki nemškutarski potnik za poljedelske stroje iz znane tvrde Ježek na Blanskem, Heine, zabavljati na savinskem vlaknu na sokole in Slovence. Mož živi od samih slovenskih grošev in bi bil lahko bolj ponižen. Tvrdo in njeno mariborsko zastopstvo opozarjamo, da se ne pustimo izzivati!

Iz Braslovč. Zopet moramo zaznamovati velik napredek naših marljivih igralcev. V nedeljo dne 17. t. m. so uprizorili narodno igro „Revček Andrejček“. Na odru smo videli gđ. Kraševičevo, Vovšekovo, Pikelnovo, Muhovičovo in Rojnikovo. Glede igralk se moramo splošno pohvalno izraziti. Slehera je bila na svojem mestu, težko je dati kateri prvenstvo. Gđ. Vovšekova je bila najboljša in najljubkejša. Imenitno je zadela Francico, posebno na onih mestih, ko pride v nasprotstvo z lastnim očetom. Strastna dekleška ljubezen je zmožna svojeglavno kljubovati neizprosni, kakor skorja trdemu očetu. Krasno je bilo uglobljenje Ivaničine ljubezni osobito v trenutkih, ko se mora res pokazati prekipajoča in nepogljiva ljubezen do Pavleta. Moške vloge so bile vse najboljše dovršene. Od Zvitoroga pa do lovca Logarja. Igrali so: g. Vovšek, Marčinko, Glavnik, Pikel, Strožer, Rataj, Deleja, Perger, Vrankovič itd. Revček Andrejček (g. Marčinko) sploh ni mogel biti boljši, kar velja tudi o Jeklenju (g. Vovšek). Splošno pozornost in največ smeja je vzbudil Anže (g. Rataj) s svojim jecljajočim govorom, bil je prav katarističen tip hlapca. V odmorih je igrala godba iz Konjic (Nepolitan), ki nam je nudila priliko slišati fino godbo. Posamezne točke so igrali tako točno in eksaktno, da je bilo občinstvo očarano. Bil je to res lep večer; mladi, narodni delavci, preskrbite nam še več takih večerov, ljudstvo vam je hvaležno.

a Nabori v Mozirju. Dne 21. t. m. je bilo v potrjenih 25 fantov, včeraj pa 14. Prišlo je vsega skupaj 210 nabornikov.

a Sv. Jurij ob Juž. žel. Dne 23. t. m. je pogorel v Št. Jurju kozolec g. J. Kramperška. Kako je ogenj nastal se še ne ve. Sreča je bila, da ni bilo vetra, sicer bi bil v nevarnosti celi trg. Na lice mesta ste dohiteli obe požarni brambi; rešiti se ni dalo razven živine ničesar.

a Nemški turnarji, ki so napadli svoj čas „Sokole“ v Hrastniku, so bili pri včerajšnji obravnavi v Laškem trgu — oproščeni. O stvari še bomo spregovorili.

a Iz Trbovelj. Pevsko in tamburaško društvo „Zvon“ v Trbovljah slavi letos 15 letnico svojega obstanka. Priredilo bode v nedeljo, dne 24. julija t. l. slavnostno veselico z zanimivim sporedom v dvorani g. Forteja na Vodah. Program in dnevni čas veselice se bode pravočasno naznanil. Da bi slavnost tembolje uspela, se p. n. bratska društva prosijo, da bi se ozirala na to prireditve. Odbor.

a C.-M. podružnica za Središče in okolico ustanovljena v prejšnjem mesecu šteje sedaj 1 pokrovitelja, 2 ustanovnika, 65 rednih udov in 15 podpornih.

v Iz Ptuja. Vzornega nemškega sodnika T. ni več v urad. Vse mogoče se ugiba, kam je izginil. Prej čil in zdrav, sedaj pa se ga naenkrat v uradu pogreša. Nekateri pravijo, da je bolan. Čuditi bi se seveda ne bilo. Na veliki petek je bilo precej mrzlo in hud krivec je tulil po gramoznih rupah v Ragoznici. In tudi poznejše dneve je bilo vreme kaj neugodno za take intimne sprehode. Možnost je torej velika, da je dobil kako trganje v ude ali pa kake make. Pripoveduje se o stvari silno veliko, in zvejo se take posameznosti, da bode iz afele nastal grozen škandal. — Praprosto ljudstvo ne more pojmiti, da bi bil c.

kr. sodnik zmožen takega javnega pohujšanja. Pa tudi mestjani so pripravljeni da pretrgajo z tem človekom vsake družabne vezi. Zvedelo se je tudi, da preiskujejo „sodnika“ na možganih. To pa se nam zdi ravno tako, kakor če se hoče kakega samomorilca vsaj navidezno v nebesa praviti, da zvedenci po smrti „doženejo“, da se mu je smesalo. Kakor rečeno stvar postaja vsak dan interesantnejša, na izid smo res radovedni.

a Iz Št. Vidu pod Ptujem. Včeraj je umrl tu gosp. Franc Žizek, ki je dovršil s pohvalnim uspehom orgljarsko šolo v Celju in je bil tukaj organist. Pokojnik je bil vzgleden in za slovenski narod navdušen mladenič. Star je bil 22 let. N. v m. p.!

a Španski goljuhi z zakladi že zopet razpošiljajo po Slovenskem pisma, ki pravijo, da je pošiljatelj v ječi, da ima nekje ogromno denarja in da dobi dotičnik, ki bi mu dal kak primeren predum, del premoženja. To so že stare limanice, a ker bi lahko kdo verojel s'eparjem, je treba svariti pred njimi.

a Tatinski vojaki. V Radgoni so našli pri bivšem kantinerju artiljerijske vojašnice Horvathu na podstrešju veliko množino vojaške obleke, oprave, posteljnine in celo svežnje sena. Odkrili so tudi 16 zabojev kisele vode, ki so jo pokrali vojaki. Kantinerja Horvatha in štiri vojake so zaprli.

v Murica je vsled deževja in snežnice prestopila svoje bregove. Tudi Mura je močno narastla.

v Po pogrebu ga je zadela kap. Kap je zadela včeraj zjutraj oficijala okrožnega sodišča v Mariboru g. Karla Dernovška očeta finančnega komisarja v finančnem ministerstvu g. dr. Karla Dernovška. G. Karl Dernovšek je prišel v sredo zvečer od pogreba svoja vsaka g. Antona Pavliča iz Ljubljane domov v Maribor, kjer ga je po dohodu takoj zadela kap na možgane. Umrl je včeraj zjutraj. Pogreb bo danes ob četrt na tri. N. v m. p.!

v Župnik Sušnik pred najvišjim sodiščem na Dunaju. Sloviti župnik Sušnik iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici je bil po zimi v Mariboru obsojen na štiri mesece težke ječe, ker je več ljudi zavedel v krivo pričevanje. Župnik se je pritožil in cela pravda je šla pred najvišje sodišče na Dunaj. Včeraj je državni pravdnik z uspehom pobijal pritožbo v vseh točkah, dočim je dr. Glantschnig iz Maribora (to se namreč razume, da naše župnike zagovarjajo Nemci) pral umazanega zamorca. Če župnik, ki se je že toliko tožaril, prejme zaslužen plačilo, je pravično, a obžalovati moramo nesrečno žrtev, katero je on zavedel v krivo pričevanje. Zanimanje za tožbo je bilo silno veliko, več oseb iz Črešnjevca in slovenjebistriške okolice je prišlo samo radi nje na Dunaj. Najvišje sodišče je zavrglo ničnostno pritožbo župnika Sušnika in je potrdilo prvo obsodbo. S tem bi bil žalostni roman končan; pride še samo lahko cesarjeva milost. Konečno si ne moremo kaj, da se ne bi obrnili proti izvajanjem graške „Tagespost“ — z dogodkom se bavi vse časopisje — katera trdi, da je bil Sušnik, ki je med najbolj fanatičnimi klerikalci na Spodnjem Štajerskem, obsojen kljub temu, da so bili predsednik sodnega dvora, generalni odvetnik in dva prisednika Slovinci. Kako jasno pove nemški list, da bi morali v takih slučajih, kjer se gre za rojaka, rojaki — sodniki biti pristranski in krivični! — Ali vlada tako naziranje o justici sploh med Nemci? Marsikateri dogodki pri naših spodnještajerskih sodnijah kažejo na to — in so značilni pojav za kriva pota, na katere je vsled laksne politične morale zašla avstrijska justica.

a Izlet v Trst. Narodna delavska organizacija v Ljubljani priredi dne 8. maja t. l. izlet v Trst s posebnim vlakom. Vožnja v III. razredu bo stala iz Ljubljane v Trst in nazaj le 5 K 80 v. V Trstu so že vse priprave v tiru, da bo bivanje izletnikov v Trstu kar najprijetnejše. Ogledali si bomo razne znamenitosti in naprave, arzenal, muzej itd. Izleta se lahko udeleži vsakdo; svojo udeležbo mora javiti osrednjemu odboru N. D. O. v Ljubljani do 1. maja ter založiti znesek po 5 K 80 vin. za vožnjo, za kar bo dobil takoj legitimacijo. Denar se pošlje lahko tudi po nakaznici. Natančnejši program in čas odhoda sledi; vse informacije se dobe med 7. in 8. uro zvečer v društveni sobi N. D. O. — Kdor želi preživeti nekaj prijetnih ur med tržaškim Slovenci in si ogledati razne tamošnje znamenitosti, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj pohiti z nami v Trst.

Druge slov. novice.

Občinske volitve v Ljubljani. Pri včerajšnjih dopolnilnih volitvah v Ljubljani v I. razredu so bili izvoljeni skoro soglasno kandidati narodnonapredne stranke.

50 letnica. Odbor »Glabene Matice« v Ljubljani je sklenil prirediti jeseni povodom petdesetletnice pesni »Naprej, zastava Slave!« časten večer skladatelju Jenku. Pesem je bila zložena 16. maja in se je pela prvič 23. oktobra.

Društvene vesti.

v Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Hrastnik Dol, vprizori v nedeljo 24. tm. gledališko predstavo »Zamenjani bolnik« v prostorih g. Ferdinanda Roša v Hrastniku. Začetek ob 4. uri popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen družbi sv. Cirila in Metoda se vabi Slovenec, da se udeleže v obilnem številu te prireditve.

v Slovensko akad. društvo »Slovenija« na Dunaju ima svoj I. redni obč. zbor za poletni tečaj v soboto, dne 23. aprila z običajnim vsporedom. Lokal: Restavracija Krautstoff I. Universitätsstraße. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Po svetu.

v O polkovniku Mašinu. Kakor smo javili, je umrl dne 18. tm. v Belemgradu polkovnik Mašin, mož, ki je radi slučaja igral posebno vlogo pri dogodkih, ki so nam vsem še v živem spominu. Polkovnik Mašin, svak kraljice Drage, ki je pred kraljem Aleksandrom imela za moža inženirja Mašina, je bil med petorico srbskih oficirjev na čelu zarote leta 1903. Pred tem pa je užival Mašin kraljevo popolno zaupanje in je sodeloval tudi onkrat, ko se je kralj proglasil polnoletnim. Kralj Aleksander ga je bil tudi poslal kot predstavitelja Srbije na mirovno posvetovanje v Haag. Pozneje je pa padel v nemilost, nekateri pravijo da radi avstrofilskega teženja, drugi, da radi npliva Drage. Dejstvo je, da se je Mašin postavil za voditelja zarotnikom in bil med prvimi, ki so izvedli žalostni epilog v noči 10. junija. Po uboju vladarjem je prišel v ministerstvo Avakumovičev, kjer je zastopal javna dela. Pravijo da mu je Anglija najbolj zamerila, da je kot kraljičin sorodnik sodeloval pri njenem uboju. Njenemu vplivu je tudi pripisovati, da je šel leta 1906. v pokoj. Od one dobe pa se o njem ni več veliko čulo.

v Šolarji požigali. V Pragi so se hoteli maščevati zaprti učenci in ker drugače niso mogli nič storiti, so zažgali koš za papir, ki so ga pred tem potisnili pod kateder. Koš in kateder je seveda hitro gorel, zgorelo je pa tudi nekaj klopi, vendar je pa požarna bramba požar kmalu pogasila.

v Zopet siamski dvojčki. V Rožici (Rossitz) pri Altenburgu na Saskem sta se rodila možka dvojčka, ki sta do vrata zraščena in imata skupno truplo. Dvojčka, ki sta še isti dan umrla, sta imela štiri roke, štiri noge in dve glavi.

v Časnikar — ogleduh. V Lvovu so zaprli žurnalista Stanislava Sokolovskega, ki je bil sotrudnik večih časnikov in tovariš že zaprtega ogleduha Semionova.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

VLADNA POSOJILNA PREDLOGA V TRETJEM ČITANJU SPREJETA.

v Dunaj, 23. apr. Zbornica je danes v tretjem čitanju odobrila vladi posojilo 220 milijonov kron. Potem se je razpravljalo o Vukovičevem nujnem predlogu glede dalmatinskih železnic. Govorili so posl. Neumann, Ellenbogen, Steiner in Šusteršič za priznanje nujnosti in sprejetje merituma, kar je zbornica odobrila. Prihodnja seja državne zbornice se vrši v petek dne 6. majnika.

TURŠKI SULTAN BOLAN.

v Carigrad, 23. apr. Turški sultan je zbolel na špičkah. Temperatura 39,3, žila 110, splošno stanje zadovoljivo.

v Carigrad, 23. apr. Telesni zdravnik sultanov izjavlja, da sultan že 2 dni ni zapustil harema in da ima influenco. V dvornih krogih tudi ne taje, da sultan že dalje časa bolega na ledvicah.

VOLILNI BOJ NA FRANCOSKEM.

v Pariz, 23. apr. Včeraj zvečer je hotel govoriti Brisson na nekem volilnem shodu. Komaj je stopil v zborovalno dvorano, ga je množica pozdravila s kričanjem, kasneje je pa vžgala nek prepariran papir, ki se je grozno kadil in prisilil zborovalce, da so šli iz dvorane. Ko se je hotel Brisson peljati z avtomobilom na drugi shod, se je pokazalo, da so njegovi nasprotniki prerezali gumi na kolesih.

NEMIRI NA KITAJSKEM.

v London, 23. apr. V pokrajini Fuan trajajo nemiri naprej. Ženske in otroci beže. Iz Šangse poročajo, da vstasi požigajo uradnikom in Evropejcem poslopja in razširjajo letake, v katerih se istim grozi s smrtjo. Ko se je zvedelo, da priplovejo evropske vojne ladije za rešitev tujcev, so vstasi napolnili nekaj džunk s petrolejem in jih spustili po reki, da bi tuje vojne ladije uničili.

London, 23. apr. Renterjev biro poroča iz Pekinga, da je angleški poslanik dobil nova poročila o nemirih v pokrajini Fuan, a so zelo nejasna in si nasprotujoča.

REVIZIJE NA RUSKEM.

v Berlin, 23. apr. Iz Poznanja poročajo, da je ruski senator Neidgard izvršil revizijo provijatne zaloge v obmejni trdnjavi Modlin. Poveljnik, general Seviarov se je — vsled rezultata revizije ustrelil.

TATVINE V CERKVI.

Moskva, 23. apr. Tatu draguljev v Uspenskega katedrali so že dobili v osebi nekega mladega kmeta. Dragulje so že dobili na mestu, kjer jih je tat skril.

RUSKA CARICA ZDRAVA.

Petrograd, 23. apr. Kakor se čuje z dobro informirane strani se carica počuti sedaj izdatno bolje in se že sprehaja po palači v Carskojem selu. Govori se o potovanjih carske dvojice in sicer bi se vršilo prvo na flnske otoke, pozneje pa bi se vršil obisk v Darmstadt.

POVODNIJ V SRBIJI.

Belgrad, 23. apr. Kralj Peter se je podal v spremstvu ministersk. predsednika Pašića v Kragujevac in okolico, da si ogleda povodenj in njene posledice.

SRBIJA NE KUPI SANDŽAKA NOV. PAZARJA.

Belgrad, 23. apr. Poročilo lista »Zvona«, da srbska vlada namerava kupiti od Turčije sandžak Novi Pazar, je popolnoma neresnično.

ROOSEVELT V PARIZU.

Pariz, 23. apr. Pri dineju v elirejski palači je predsednik Fallieres slavil Roosevelta kot odličnega človeka, velikega meščana, odkritosrčnega prijatelja Francije in pospeševalja miru. Roosevelt se je zahvalil za prisrčen pozdrav na Francoskem.

Obrambni vestnik.

v Za Ciril - Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči pn. gg.: 666. Posojilnica Fram (plačala 200 K); 667. Neimenovana E. B. et L. K. (plačala prvi obrok 50 K); 668, 669. Podružnica Cerknica (2 kamna, plačala 400 K); 670. Gorenje savinska posojilnica v Mozirji, (plačala 100 K); 671. Vekoslav Lokar, velepos. v Ajdovščini (plačal 200 K); 672. Vipavski rodoljubi: Bojce, Mayer, Mihelič (plačali skupaj 1 kamen 200 K); 673. Družbeni večer moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici (plačal 30 K); 674. Hranilnica in posojilnica v Šmarji pri Jelšah (plačala 200 K); 675. Tržaško podporno bralno društvo v Trstu (plačalo 50 K); 676. Posojilnica na Bledu (plačala 50 K); 677. J. Dekleva trg. Gorica (plačal 50 K).

a Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.

Sprejmejo se: knjigovodji 4, kontorista 2, korespondent 1, pomočnika mešane stroke 2, pomočniki manufakturne stroke 4, pomočnika špecerijske stroke 2, pomočnika galanterijske stroke 2, skladiščnik 1, blagajničarke 4, kontoristinja 2, prodajalke 4, 1 praktikant, 3 učenci in učenka.

Službe iščejo: knjigovodja 1, kontoristi 3, poslovodja 2, pomočnikov mešane stroke 18, pomočnikov železninske stroke 6, pomočnikov manufakturne stroke 7, pomočnika špecerijske stroke 14, pomočniki modne in galanterijske stroke 4, kontoristinj 8, blagajničark 7, prodajalk 6, 2 učenca in 2 učenki.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Znanstveni preizkusi na univerzitetni kliniki v Würzburgu so podali sledeče:

Naravna **Franc Jožef**-ova grenčica vpliva zanesljivo in ne povzroča nikakih težkoč. Celo v slučajih, kjer se je vživala pri občutljivem črevesu — osobito v rekonvalescenci **vnetja slepega črevesa** s soudeležbo trebušnice — doseže »Franc Jožef-ova« grenčica odvajanje brez bolečin 9

Gospodinja

se išče k nekemu uradniku samcu. Starost 30 — 40 let. Biti mora snažna in lepe zunanosti. Ponudbe če mogoče s sliko na »Gospodinja« na upravnishvo »Nar. Dnevnika«.

Nihče več ne godrnja

Čez slabosti in težave,

Ako

spozna,
ki drži želodce zdrave!

Najboljše krepčilo želodca!

potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2'40.
Kabinetna kakovost " " 4'80.
Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Ponaredbe kaznive.

34

Na prodaj!

Divno posestvo »FREIHOF« v prijazni vasi Orešje je naprodaj ter obstoji iz sledečih predmetov:

1. **Vinograd**, kateri ima roditi 1000 veder vina, ako se še samo en oral njive poleg z žlahtnimi trtami obnovi.

2. **Krasni sadonosnik**, ki daje najžlahtnejše namizno sadje od spomladi do jeseni, potem jabolk in sliv do 400 vagonov.

3. Okoli 2 orala ograjenega **vrt**a za zelenjad z eksotičnim namiznim sadjem.

Posestvo leži ob obeh straneh ravne lepe ceste na dolžini okoli 500 metrov, ima nevsahljivih studencev, je skoraj vse novo ograjeno, vsa lega proti jugu s krasnim razgledom po Sotelski dolini, proti severnim vetrovom z romantično goro zavarovano in je razun gozdiča vse arondirano.

Na stavbišču so slede poslopja:

1. Lep gradič »FREIHOF«, na kate-rega gleda kot tekmeča iz višine kakor sokol »Bizeljski grad«, je okoli 38 m dolg in okoli 18 m širok, proti dolini dvonadstropen. Od cestne strani je raven vhod skozi železno ograjo obdan cvetličnjak, angleški vrt. Mnogo je sob in dvoran kakor nalašč za več rodbin letoviščarjev. En del del ostane za šolsko porabo, dokler ne bo nova šola dozidana, samo žal, da dvorane predpisane širskosti nimajo. Kleti je za 2000 veder in sodov.

2. Gospodarsko poslopje s kozolcem.

3. Svinjaki.

4. Prešnica s prešami in kadmi.

5. Žitnica, drvarnica in gradnja za perutnino.

6. Sušilnica za sadje in žganjarna.

Vsa poslopja so zidana in z opeko krita. — Del njive za šolsko stavbišče ni na prodaj.

Vrednost je brat bratu 50.000 kron, proda se za lastno ceno 32.000 kron, pri takojšnjem plačilu pa po dogovoru. — Posestvo je bremen prosto. Leži četrť ure od projektirane postaje Sotelske železnice. Kdor je količak petičen in kdor se količak spozna, kakšna vrednost je tamkaj za pridobiti, naj te ugodne kupčije ne opusti, si ogleda, ter naj ofertnim potom ponudbo stori do **16. maja t. l.** na

županstvo na Bizeljskem postaja Brežice, Štajersko.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivoga, dobrega, puljenega 2 K, boljsega 2 K 40 h; prima pol-belega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinejši dršni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega, rdečega, moorega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 26-14

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

Učenca

poštenih staršev sprejme takoj
Mat. Prapotnik, trgovec v Središču.
284 3-1

Dve krasni stanovanji

vsako obstoječe iz 4 sob s prip. z že obdelanim vrtom za sočivje in lepim parkom ter lastno kopaljo v Savinji itd. se v vili „Savinski dvor“ (Sannhof), oddaljeni 5 minut od sredine mesta Celje, takoj oddata v najem. — Vpraša se pri t. č. oskrbnika **Josipu Berku**, knjigovodji Posojilnice v Celju, ogleda pa na licu mesta vsak dan od 1. do 3. ure popoldan.

Hiša z vrtom

in drvarnico, 5 minut od treh tovarn v Gaberju pri Celju, se takoj po nizki ceni proda. Več se izve pri lastniku **Franc Grilec**, Gaberje pri Celju. 254 3-2

Redka priložnost!

Kupil sem od tovarne, ki jo je uničil požar, celo zalogo krasnih, težkih

flanelnih postelnih odej

v vseh najnovejših in najkrasnejših vzorcih, ki imajo čisto neznačajne, komaj vidne madeže od vode in pošiljam 3 kose za **9 K.** Odeje so za vsako boljšo družino za pokrivanje postelj in cseh in so jako tople in mehke. **OTON BEKERA**, c. kr. finančni nadstražnik v pokoju v Náchodu na Češkem. 289 3-3

Smeljevke

1^a smrekove, 5—9 metrov dolge, ima za oddati za celo leto 215 21-3

Viktor Glaser, Ruše.

249 38-2

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

Franc Strupi

Celje, Graška cesta.

Prevezanje vseh steklarskih del.

Najsolidnejša in točna postrežba.

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklenih in porcelanastih posod, svetilk, vsakovrstnih šip, ogledal in okvirjev za podobe.

Na debelo! Na drobno!

Mlinarji, pozor!

Prodajam za nizko ceno zaradi opustitve obrti **francoske mlinske kamne** še skoro nove (malo rabljene). — **ALOJZ KUPEC**, p. št. Pavel pri Preboldu (Štajersko). 265 2-2

Darujte za Nar. sklad!

Belo platno

za žensko in moško perilo in dvojno široko za prtiče se kupi najugodnejše v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Celi kosi po engros cenah. Vzorec zastavljati po iljativu čez K 20—franko. V zalogi je tudi velikanska izbira zastorov, preprog in posteljnih garnitur. Garnitura 1 prt za mizo in 2 za posteljo skupaj 9 K, bolj fina 10 K. 32 52-15

„Hercules“

zavaruje osebe brez razlike vere, narodnosti in stanu, katere niso na dan vpisa mlajše od 15. ter starejše od 80. leta. — Vsakdo zamore zavarovati sebe v korist drugega, oziroma tretjo osebo v lastno korist in to brez vsakega zdravniškega pregleda. — Vsa pojasnila daje glavno ravateljstvo podrobne zadrage „Hercules“ na Reki. 260 —2

Učenca

sprejme takoj
Zvezna trgovina v Celju

GOSLI

vseh vrst, izborne kakovosti, po jako nizkih cenah se dobijo v zalogi glasovirov

M. ROPAS

CELJE 135 5-5

Krožna cesta
(Ringstrasse).

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Pri c. kr. okrajni sodnji v Celju se na prošnjo lastnika Rudolfa Exner-ja, stavbenega mojstra v Celju, zastopanega po dr. Vek. Kukovcu, odvetniku v Celju proda na javni dražbi posestvo s pritisklinami vl. št. 362 d. o. mesto Celje, obstoječe iz hiše, ki se nahaja na stavbeni parceli št. 262 in sicer v Gizelini ulici št. 8 v Celju in iz parcel št. 292/10 in 292/1 v iznosu 2700 m z določitvo izklicne cene 35.000 K.

Dražba se vrši **dne 29. aprila 1910 ob 11. uri predpoldne v pisarni c. kr. notarja Baša v Celju.** Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo. Upnikom, ki so na posestvu zavarovani, se pridržijo njih zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Skupilo prodaje se ima izročiti c. kr. notarju Lovru Bašu v Celju. Pogoji se lahko pregledajo pri sodnem komisarju notarju Lovru Bašu.

C. kr. okrajna sodnija v Celju, odd. I., dne 16. aprila 1910.

283 1

Dr. Kotnik m. p.

Veletrgovina z železnino

„MERKUR“

PETER MAJDIČ
Celje.

se priporoča za nabavo vsakovrstne železnine, stavbenih nosilcev, portlandskega in roman cementa, strešne lepenke, žičnih mrež, kovanih in žičnih ograj vsakovrstne izpeljave, vseh potrebčin za vodovode in vodnjake, različnih okovov in orodja za vsako obrt.

Nadalje priporoča vsakovrstne gospodarske stroje, kakor: vitelje, mlatilnice, škropilnice za vinograde itd.

Postrežba točna. 259 14-4

Cene nizke.

Predno si nabavite kak pisalni stroj, zahtevajte prospekt, brezplačno in brezobvezno razkazovanje stroja pri

Zvezni trgovini

.. V Celju. ..

Pisalni stroj z vidno pisavo
L. C. SMITH & BROS

ima: tečaj na kroglah pri vozu, tečaj na kroglah pri izseku, tečaj na kroglah pri tipkinem dvigalu. 266 —3

Noben drug pisalni stroj nima teh eminentnih prednosti. Ta stroj je vspeh 20 letnih izkušenj v izdelovanju samopisnic. V najkrajšem času se je prodalo 100.000 teh strojev v popolno zadovoljnost odjemalcev, ki stavijo pri nakupu velike zahteve. Ako se mudite v Celju, ne zamudite prilike si ogledati ta najpopolnejši pisalni stroj.

Zahtevajte brezplačno razkazovanje stroja! — Zahtevajte prospekt!

10 letno funkcijsko jamstvo!

Svarilo za hmeljarje!

Ne prodajte hmelja v zemlji, kajti upa se, da bode cena pozneje boljša. — Pojasnila glede cen pri meni vsak čas. 267 3-2

Anton Tiršek, Celovec
Adlerjeva (Orlova ulica) št. 14.

Sukna

in modno blago
za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno
v Humpolcu na Češkem.
Vzorci franko. 96

Obvestilo!

P. n. občinstvu dajem vljudno na znanje, da sem prevzel s 1. aprilom manufakturno trgovino g. Rudolfa Havelke v Ptuj, Kolodvorska ulica, št. 15.

Ker mi je bilo mogoče blago po primerni ceni kupiti in sem si nabavil ob enem tudi veliko novega blaga, Vas zagotavljam, da boste od zdaj naprej boljše in solidnejše postreženi, kakor ste bili do sedaj.

Upam torej, da boste mene kot odločno slovenskega trgovca podpirali in me tudi drugim priporočali.

Franjo Lenart, Ptuj
Kolodvorska ulica, 15.

279 1-1

271 - 3

Šubičeva slika

Franceta Prešerna

ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobita v **Zvezni trgovini v Celju**. Velika zaloga najrazličnejših svetih in modernih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki na zahtevo franko.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

149 40-8

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

JADRANSKA BANKA V TRSTU.

Vabilo na subskripcijo.

V smislu pooblaščenja občnega zbora z dne 14. marca 1909 sklenil je upravni svet v seji z dne 20. marca 1910, povišati delniško glavnico Jadranske banke na K 4.000.000— in izdati

2500 delnic po K 400 t. j. K 1.000.000— nom.

pod sledečimi pogoji:

a) **Imejitelji starih delnic** imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer so opravičeni, zahtevati na podlagi vsakih 3 starih delnic 1 delnico nove emisije po kurzu **K 420— po delnici**.

b) **Delnice**, katere eventuelno vsled neizvršitve opcijske pravice preostanejo, so na razpolago novim subskribentom in tudi imejteljem starih delnic, v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jim na podlagi opcije pripada, po kurzu **K 444— po delnici**.

Prijave na nove delnice se sprejemajo do 30. aprila t. l. in sicer je treba plačati za vsako podpisano delnico takoj pri subskripciji K 100— kot prvi obrok in obenem kavcijo, ostanek pa po repartitiji delnic, katere izid se vsakemu subskribentu naznani. Ostali znesek, vpoštevaje s. č. položeni obrok ozir. kavcijo bo treba plačati najkasneje do 31. maja t. l.

Ker nove delnice participirajo že na dobičku za leto 1910, se morajo vplačati 5% ne tekoče obresti od nom. zneska od 1. januarja t. l. do dana izplačila.

Kurzni dobiček (ažijo) pripade po odbitku stroškov in pristojbin nove emisije rezervnemu zakladu banke.

Prijave za nove delnice sprejemajo se: **V Trstu in v Opatiji**; pri blagajnah banke, kjer se morajo tudi deponirati stare delnice v svrhu izvršitve opcijske pravice.

Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridržuje si upravni svet pravico repartitije delnic med subskribente.

Pregled razvoja Jadranske banke v Trstu:

Po-slovno leto	Gotovina menice in vred. pap. kron	Dolžniki kron	Bančno poslopje in inventar kron	Trans. stavke kron	Vloge in upniki kron	Delniška glavnica kron	Rezervni fondi kron	Čisti dobiček kron	Skupni promet	Divi-denda
1906	2,414.413—	2,293.401—	275.393—	72.569—	2,813.475—	1,000.000— 1,000.000—	33.100—	97.166—	K 311,002.571'82	5%
1907	2,555'400—	4,865.073—	292.870—	84.611—	5,435.456—	2,000.000—	107.135—	160.186—	„ 457,800.741'06	5%
1908	3,286.358—	8,956.508—	289'320—	155.743—	9,068.969—	2,000.000— 1,000.000—	160.500—	200.340—	„ 608,206.892'58	6%
1909	3,796.489—	10,242.898—	287'502—	237.432—	10,671.143—	3,000.000—	208.000—	257.816—	„ 717,205.923'38	6%

V TRSTU, dne 31. marca 1910.

255 2-2

Jadranska banka.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta
izdeluje vse različne vrste obutal v mo-
dernih fazonah in po solidnih cenah. V
zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

oooooooooooooooooooooooooooo

Lahek zaslužek za vsakega

4 do 10 kron
dnevno pri prodaji za vsakogar potrebnega
predmeta. Pošljite vaš naslov in 75 vin. v
znamkah in dobiste takoj doposlane vzorce
in prospekt. Firma: **F. P. 229 Dunaj,**
VII. Mariahilferstrasse št. 76.

238 13-3

oooooooooooooooooooooooooooo

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih
verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic,
uhanov, prstanov, gospodskih in damskih
ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov
v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d.
Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko za-
logo doma žgane slivovke,
tropinovca, brinovca, vin-
skega žganja i. domačega
konjaka.

Poštno hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

**Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrekih

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnim
obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-
nih del: kakor stopnic, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
idt. iz različnih kamenov in
cementa.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in krstnik
kamnov itd.

Brušenje, polivanje in
straganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga
nagrobnihih spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
nitov in sijenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
(rakev).

Tiskovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
lanje napisov v iste.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

stavbena zlasti tesarska dela.

Agro-Merkur

- - v Ljubljani. - -

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst, ulica Stadion št. 3. Skladišče in kleti v Trstu in Ljubljani.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina.

Sir, maslo, žito, moka, olje itd.

- - Agro-Merkur preskrbi vsako blago. - -

Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

29-16 Cene najugodnejše, postrežba solidna. 29

Zahtevajte pravila, cenike. — — Ponujajte svoje pridelke.

Karol Vanič, Celje, 'Narodni dom'
priporoča veliko zalogo

novosti v suknenem in manufakturnem blagu.

Velika narodna manufakturna trgovina.
Cene strogo nizke.

33 52-16

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvaliteta: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48-12

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitve slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**, da se naloži denar za mladoletn^o oziroma za varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico**.

48 52-15

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

Telefon šte. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad **4200** zadrušnikov, kateri imajo vsega nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje** in **praznikov**.

— Poštne hranilnice ček. št. 9579 —

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po **4 1/2%**. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti **6%**, **5 1/2%** in **5%** obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

13652 1